

Planvolut/da,

Voi hèr-te a arribar aquestes linhas tà compartir era mia preocupacion e descontent per coma se seguïssen desvolopant es actuacions e informacions ath torn deth procès de creacion dera naua academia dera lengua.

Com sabes, en junh de 2012 ja alertèrem qu'eth decrèt presentat pera Direccion Generau de Politica Lingüística resultaue contrari ar esperit dera *Lei der occitan, aranés en Aran*, e auie estat redactat d'esquies ath Conselh Generau.

Malurosament, aué tornam a èster deuant dera madeisha situacion: eth decrèt, sense lèu cap modificacion, a tornat a èster publicat, sense cap auta informacion as representants deth país qu'era des hèts consumadi. Imagini que, s'es representants des aranesi non n'an estat informadi, aquesta informacion tanpòc a estat ara vòsta man coma membres der IEA.

En tot cas, e com que ja vos è comentat en d'autres ocasions, vos resumisqui es ahèrs mès preocupants d'aguest decrèt:

1. Era manca de transparéncia e de mensprètz as institucions deth país que, en un ahèr capdau coma aquest, non an estat informades ne an participat en procès de quauquarren tant important com ei era nòsta lengua.

2. Eth decrèt actuau non respècte un principi fonamentau dera Lei: era "independéncia" der ens que mèrque er article 4.3 dera madeisha. Com sabetz, en anterior etapa es membres der IEA èren ratificadi peth Plen deth Conselh. Es nauï membres numeraris d'aguest ens seran votadi pes membres deth Conselh de Politica Lingüística, on sonque i son representadi es govèrns catalan e aranés. Un retrocès en tota règla qu'anulle quinsevolh atisbe d'independéncia. Jos eth mèn punt de vista, aquesti nauï membres que s'an d'incorporar ar IEA aurien d'èster designadi pes universitats.

3. A despièch dera resolucion deth Parlament de Catalunya sus eth besonh d'establir un dialòg abantes dera publicacion d'aguest decrèt, è de dider-vos qu'aquest dialòg non a existit ne en Aran ne tanpòc damb eth CPLO (Conselh Permanent dera Lengua Occitana, er unic organisme reconeishut pes regions occitanes, per tant unic organisme de referéncia). Ei a dider, qu'era naua academia se some a ens dejà existents e sense que, aumens, i age agut cap tipe de contacte ne d'acòrd damb eth nomentat CPLO, coma atau ac confirmen es sòns responsables.

Pr'amor d'aguesti motius, com a Conselhèr deth Conselh Generau e pòrtaveu d'Unitat d'Aran non posqui amagar eth nòste descontent damb eth hons e era forma com s'a tramitat aquest decrèt e atau ac hí a saber ena amassada ara que sigui convocat, eth passat dimars 4 de hereuèr en Conselh Generau sus aquest ahèr. Ua amassada ena que, tanben è de dider que trobè a mancar era preséncia deth Sindic d'Aran.

Creiguem qu'aguest ahèr s'a convertit en un despropòsit frut d'ua grana irresponsabilitat, que mensten ath madeish IEA e as sòns actuaus membres atau coma ara nòsta lengua pròpria, e èm fòrça preocupadi pes conseqüéncias qu'aguesta decision provocarà en futur der aranés. Un futur que consideram qu'a d'èster gestionat pes sabents deth nòste país e a on era nòsta lengua pròpria non pòt èster objècte de procèssi de laboratòri que desbremben er intim ligam entre lengua e país.

Ei per tot açò que meti en tònc coneishement, e en dera rèsta de membres der IEA des qu'è eth contacte, era nòsta posicion contrària ad aquest decrèt e ath tracte ath qu'a estat sosmetut er IEA. Pr'amor que, mès enlà de d'autres consideracions tanplan importants, pensam qu'era nòsta lengua pròpria non pòt demorar relegada a un dusau o tresau tèrme en favor d'ua suposada lengua estàndar que, ne ei consensuada pes sòns parlants ne a patit encara un procès d'estandarizacion acceptat e consensuat pes madeishi.

En tot demorar ara tua disposcion tà quinsevolh qüestion que considères de besonh te saludi coraument,

Paco Boya

Conselhèr Generau e pòrtaveu d'UA en Conselh Generau d'Aran